

Neža Vene 7. razred devetletke

DROGE

»Projektna naloga iz predmeta računalništvo«

Mentor: Marko Bizjan

1. OSNOVNA ŠOLA RAKA
Raka 36, 8274 Raka

Raka, maj

UVOD

Droge so v našem času zelo razširjene. Z njimi se tako rekoč srečujemo vsak dan - posredno ali neposredno, zato je pomembno da tudi kaj vemo o njih in posledicah njihovega uživanja. Mnogo je razlogov, zakaj kdo lahko začne uživati droge, a v končni fazi je to odločitev vsakega posameznika. Ne moremo si zatiskati oči, lahko pa poskušamo obvestiti ljudi o drogah in posledicah njihovega uživanja, in s tem tudi vsaj malo preperečiti njihovo razširjenost.

Za to seminarsko nalogo sem se odločila, ker želim predstaviti različne droge, vzroke in posledice njihovega uživanja...

KAJ JE DROGA?

Droga je popularen izraz za psihotropno snov. Izraz drogiranje pomeni uživanje oziroma uporabo tovrstnih snovi. Pogosto uporabljamo tudi besedo **mamilo**, ki pa ni povsem ustrezna, saj vse droge nimajo omamnega učinka. V slovenščini pomeni droga tudi surovino rastlinskega ali živalskega izvora, ki se uporablja v zdravilstvu.

Kot drogo označujemo snov, ki vpliva na spremembo našega počutja, mišljenja in vedenja. Te značilnosti imajo številne snovi, ki jih uporabljamo v različne namene. Zakon droge deli na dovoljene in nedovoljene.

VZROKI IN ODNOS DO UŽIVANJA DROG

Zakaj mladi jemljejo droge?

Ker se počuti slabo, "lažje" prenaša bolečino, telesno ali psihično, nastalo zaradi travm, zlorab, nasilja, izgubljenosti, osamljenosti ali žalosti. Droge pa so lahko tudi sredstvo za doseganje ugodja in poživljanje dolgotrajnega vsakdanjika. Z velikim povpraševanjem pa narašča tudi ponudba drog, novi so načini njihovega jemanja, cene padajo, mladi pa so do drog strpni. Pogosto mislijo, da to ni nič hudega, da to počne vsak mladostnik in da jih skorajda morajo poskusiti.

Odnos do uživanja drog

Odnos do uživanja drog se oblikuje vse življenje, še posebno ker marsikdo z njim zavestno ne razčisti in ga odriva v podzavest.

Najpomembnejši zglede so nedvoumno ljudje, s katerimi se mladostnik in mladostnica družijo. Na njihove odločitve pa vplivajo tako starši kot prijatelji. Posledično pa takšne odločitve lahko izoblikujejo odnos do tehničnih življenjskih odločitev, kakršna je na primer uživanje ali ne uživanje drog. Na vsako odločitev namreč vplivajo želje, potrebe, cilji določenih vrednot, kot so zdravje, poštenost, samozavest, resnicoljubje ipd. Skupna značilnost zasvojenec je zelo nizka raven samospoštovanja. Druge značilnosti pa so težave pri prepoznavanju in izražanju čustev, zadržana agresivnost, težave pri sklepanju in vzdrževanju socialnih stikov.

UŽIVANJE DROG IN RAZVOJ ODVISNOSTI

Faza eksperimentiranja

Uživanje drog je zahrbtn in napredujoč proces, ki se začne z ekperimentiranjem in jemanjem droge zaradi druženja (socialna raba). Naslednji korak je uživanje drog z namenom, da bi vplivali na svoje počutje in vedenje. Ko uživanje drog preide v navado postane osrednje gibalno mladostnikovega sloga. Prejšni interesi izginejo, novi prijatelji nadomestijo stare, odvisnost od drog postane novo, "normalno" stanje. Te korake pri uživanju drog je treba pravočasno prepoznati, če hočemo da bo zdravljenje ustrezno in uspešno. Vendar se po intenzivnosti dostikrat močno razlikujejo in so pogosto meje med njimi zabrisane.

Odvisnost

Strokovnjaki so ugotovili, da je potreba po opojnih snoveh in odvisnost od njih posledica kemičnih procesov v telesu. Zato je največ možnosti, da postanejo uporabniki drog in odvisniki od njih otroci in mladi, ki jim starši dopuščajo vse. Druga skupina ljudi, ki so bolj kot ostali podvrženi odvisnosti od drog, so tisti, ki so se preobčutljivi že rodili. Mladostnik ima težave s policijo, je zanemarjen in večkrat oboleva. Žrtev odvisnosti ni obsesivno le vezana na drogo, ampak je tudi obsesivno sebična. Starši in prijatelji, ki so tudi večkrat izigrani, menijo, da to ni več ista oseba. Odvisnik je agresiven, depresiven in vzdražljiv. V sebi je obupan, na zunaj pa kaže uporniško brezbriznost. V tem stanju začne pogosto iskati pomoč.

Slika 1: sintetične droge

NEVARNOSTI

Droge, ki so na zabavah popularne lahko pripeljejo do resnih težav z zdravjem.

Prevelik odmerek

Do prevelikega odmerka pride ob ponavljanju po združevanju vzdržnosti, ob močnejši koncentraciji droge na tržišču, po nesreči, pri ljudeh, ki drogo šele začinjajo jemati, in ob poskusih samomora.

Preprodajalci redčijo droge z raznimi, tudi škodljivimi snovmi, da bi več zaslužili. To pogosto pelje k prezgodnjem umiranju.

To pogosto pride pri vbrizgavanju droge, lahko tudi pri njuhanju in seveda pri zaužitju. Kajenje je manj nevarno.

Pregretje ali vročinski udar

Zaradi samega učinka droge in plesanja v vročem slabo prezračenem prostoru, pride do zvišanja telesne temperature. Pri vročinskem udaru se le ta dvigne od normalne, ki je nekje med 36.6 do 40 stopinj Celzija, krepko čez 40 stopinj Celzija, kar je za telo lahko usodno.

V telesu so mehanizmi, ki skrbijo za uravnavanje telesne temperature, na primer s potenje, ki pa lahko odpovejo, tudi zaradi učinka droge. Lahko nastopi vročinski udar, ki je lahko smrtno nevaren.

Znaki vročinskega udara:

- mrzlica
- ježenje kože
- vrtenje v glavi
- rdeča, topla, suha koža (kaže na prenehanje potenja)
- vročinski krči
- težave pri uriniranju
- zmedenost ali celo nezavest

Srčni infarkt

Lahko je posledica kokaina, ki povzroča nenadna skrčenja venčnih žil, poveča tvorbo krvnih strdkov ter zveča krvni tlak. Že dan ali nekaj dni po uporabi kokaina lahko nastopijo bolečine v prsih, ki se širijo v roke in vrat.

VRSTE DROG

Droge poleg dovoljenih in nedovoljenih ločimo še glede na izvor in način obdelave, glede na obliko in glede na način njihovega uživanja.

Droge glede na izvor in način obdelave

- **naravne droge:** opij, konoplja, listi koke, pejotl
- **polsintetične droge:** kokain, morfin, heroin
- **sintetične droge:** amfetamin, MDA, MDMA (ectasy), MDE, LSD, zdravila.

Glede na način uživanja drog pa jih delimo na tiste, ki se vbrizgavajo, vdihavajo in njuhajo.

Slika 2: igla za vbrizgavanje

Dovoljene droge:

Kofein

Slika 3: kava, ki vsebuje kofein

Tobak

Slika 4: cigarete

Alkohol

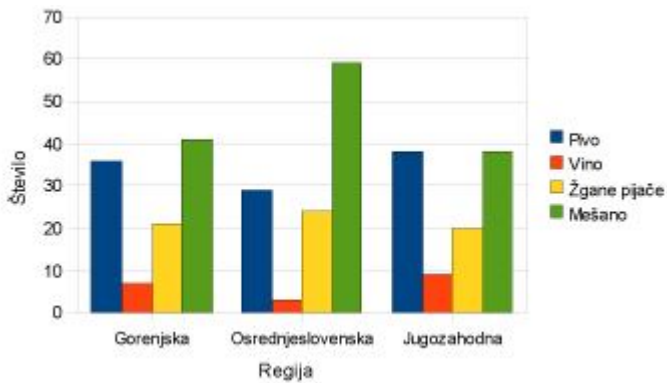
Slika: 5 alkoholne pijače

Zdravila:

Slika 6: različna zdravila

Odvisnost povzročajo pomirjevala in uspavala, ter zdravila za zdravljenje bolečin. Mnogo ljudi teh zdravil ne jemlje kot jih je predpisal zdravnik, zato jih pogosto vzamejo preveč, toleranca se večja in dnevna doza se lahko poveča tudi do 40-krat.

Graf 1: Prikaz najljubše vrste alkohola, glede na regijo

Prepovedane droge:

Vsebujejo mnogo psihoaktivnih snovi in se lahko uživajo na različne načine.

Marihuana, THC in hašiš so iz posebnih vršičkov in listov posušene ženske konoplje.

Lahko povzročijo odmaknjeno sanjarjenje, občutek blaženosti, boljše zaznavanje in občutek hitrejšega razmišljanja. Pri rednem uživanju se lahko pojavita telesna in psihična odvisnost. Kajenje marihuane oz. hašiša je močno povezano s kajenjem cigaret in opijanjem. Leta 1999 je bilo med mladimi, ki so v zadnjem mesecu kadili marihuano, 75% v tema času opitih najmanj enkrat, 25 pa jih je že jemalo kombinacijo.

Slika 7: list marihuane

LDS

LDS nastane v kemičnem laboratoriju, ko iz rženega rožička izločijo črn glivični izrastek, ki je osnovna substanca za pridobivanje LSD. Pojavlja se v obliki raznobarnih drobnih tabletk in prepojenih pivnikov. Učinki delovanja so slinjenje, siljenje k bljuvanju, potenje, vrtoglavica, motnje čustvovanja in razpoloženja, motnje zaznavanja, predstavljanja, mišljenja.

Slika 8: LDS v obliki tablet

Kokain

Najdemo ga v listih grma *Erythroxylon coca*, ki raste v Latinski Ameriki, in je najstarejše znano poživilo. Uporablja se tudi v medicini, npr. za ožrtvičenje roženice. Po dolgotrajnejšem uživanju povzroči impotenco, oslabi delovanje jeter, pri tistih, ki ga njuhajo, uniči nosno sluznico, zmanjša tek, ter zasvojenca docela telesno in psihično izčrpa.

Slika 9: kokain

Opij-Morfin, heroin

Slika 10: vrtni mak

To je skupno ime za droge, ki imajo v glavnem podobne učinke in jih dobimo z zarezovanjem glavic vrtnega maka. Pomirjajo bolečino, strah, napetost in neugodje. Za uživalce tako pomemben val odrešitve od trpljenja se kaže kot nekajminutni val ugodja. Redne uživalce pomirja, jim daje občutek varnosti, toplote in brezskrbnosti, imajo pa težave s koncentracijo in lahko se pojavi srbečica po obrazu.

Slika 11: heroin

Ecstasy

O: vrtni mak

Izdelana je v laboratoriju kot izvleček muškarnega oreška. Je plesna droga in mladi jo pogosto uživajo na raznih zabavah.

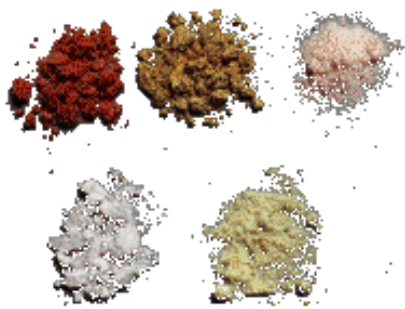

Slika 12: raznovrstne tabletki ecstasyja

Na tržišču se pojavlja v obliki tabletk z različnimi motivi ali pa v obliki prahu. Ker so izdelane ilegalno vsebujejo različne vrste primesi, ki so lahko tudi strupene.

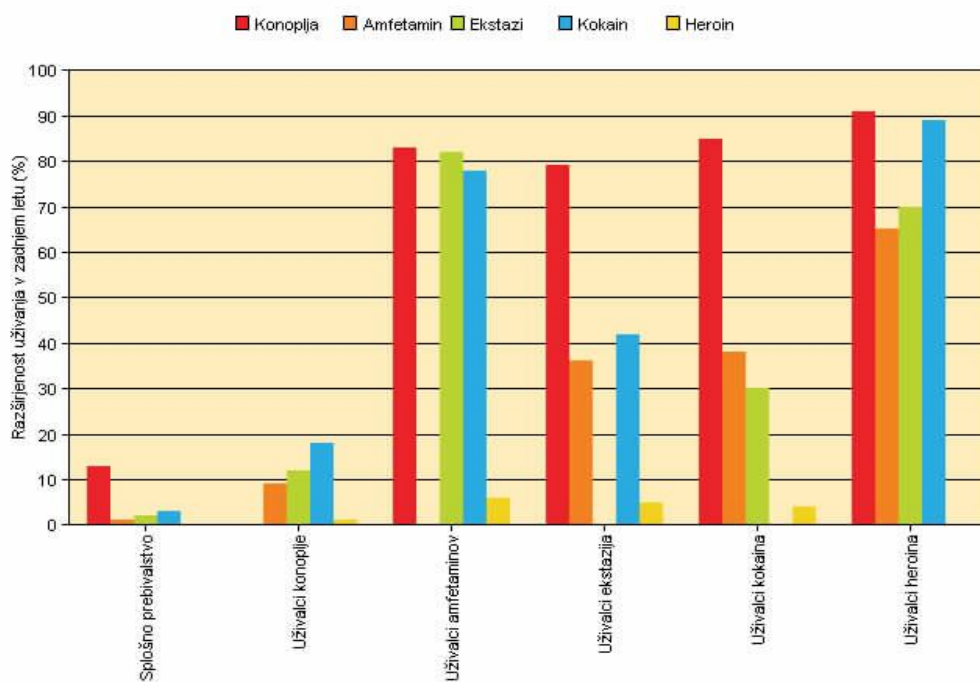
Tabletka ecstasyja, v kateri je približno 100mg MDMA, začne učinkovati 20 do 60 minut po zaužitju. Učinek traja 4 do 6 ur. Stane okoli 8€.

Speed

Slika 13: praški speeda

Speed deluje na osrednji živčni sistem, povzroča povečan srčni ritem, zveča znojenje, povzroči suha usta, izgubo apetita, zvečan krvni tlak in hitrejšo dihanje. Najpogosteje se prodaja v obliki praška in dostikrat so mu primešane razne druge snovi. Večine ga v vroče pijače.

Graf 2: razširjenost uživanja drog leta 2006

Zaključek

Droge so nevarne in čeprav večina ljudi misli, da lahko nadzoruje njihovo jemanje, temu ni tako. Uživanje drog sega daleč v zgodovino, a danes, ko sta znanost in tehnologija tako napredovala, bolje poznamo njihove učinke, kot tudi nevarnosti in težave pri zdravljenju. Zakaj bi se zapletali z nečimer, ki nam omogoča kratkotrajen užitek in pozabo težav, a nas dolgoročno uniči? Lahko se upremo temu in bolj posvetimo posameznikom, droge lahko premagamo in živimo brez njih in verjetno je življenje brez njih lepše, saj ja edin odnos, ki ga zasvojenec še premore vezan na drogo, pri tem pa trpinči druge in njegova okolica, prav tako kot on trpi. Če pa jemanja drog že ne moremo preprečiti, lahko vsaj omogočimo varnost, predpogoj pa je vsekakor boljše poznavanje drog in vsega okoli njih.

Slika 14: zaustavimo droge

VSEBINSKO KAZALO

DROGE

KAJ JE DROGA?.....

VZROKI IN ODNOS DO UŽIVANJA DROG.....

 ZAKAJ MLADI JEMLEJO DROGE?.....

 ODNOS DO UŽIVANJA DROG.....

UŽIVANJE DROG IN RAZVOJ ODVISNOSTI.....

 FAZA EKSPERIMENTIRANJA.....

 ODVISNOST.....

NEVARNOSTI.....

 PREVELIK ODMEREK.....

 PREGRETJE ALI VROČINSKI UDAR.....

 SRČNI INFARKT.....

VRSTE DROG.....

 DOVOLJENE DROGE.....

 KOFEIN.....

 TOBAK.....

 ALKOHOL.....

 ZDRAVILA.....

 PREPOVEDANE DROGE.....

 MARIHUANA, HAŠIŠ, THC.....

 KOKAIN.....

 OPIJ-MORFIN, HEROIN.....

 ECSTASY.....

 SPEED.....

 VIRI.....

 ZAKLJUČEK

Viri:

- <http://www.premagal.si/Droge+in+njihov+vpliv/Kaj+je+droga>
- Andrej Kastelic, Marija Mikulan: Mladostniki in droga
- Tednik OKO, številka 219, 5 maj 2000
- www.drogart.org
- www.streetdrugs.org
- www.premagal.si/Droge+in+njihov+vpliv/Kaj+je+droga